

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

A "Jövő" előfizetési díjai: Egy óra 6000 lej. Munkásszervezeteknek és azok tagjainak 4000 vállalati előfizetés 120.000 lej.

Felelős szerkesztő: **PALÁSTI JÓZSEF**

Szerkesztőse: 20-76 és kiadóhivatal nyomda 20-77

A demokratikus magyar tömegek Székelyudvarhelyen méltó választ adtak a reakció egységbontó kísérleteire

Egy emberként utasította vissza az egybegyült tömeg Maniu magyar cinkosait

A Magyar Népi Szövetség székelyudvarhelyi országos kongresszusának méltó befejezése volt a vasárnap nagy népgyűlés, annak ellenére, hogy a romániai reakció magyar szárnya megkísérelte annak megzavarását. A rendezvényt megkísérelő reakciós merénylet alkalmat nyújtott a békét és szabadságosabb életet akaró székely népnek arra, hogy megfelelő módon válaszoljon az ezeknek a zavarosban, halásznai akaróknak, akik szoros cinkosságban a román "történelmi" reakcióval a tegnapi szeretnők visszavarázsolni. A lefolyt események beigazolták, hogy a romániai magyarság komoly, dolgozó tömegei nem adnak hitelt a reakció hazug süttözésének és saját érdekében sem hajlandók eszközei lenni ennek az egységbontásra és széthúzásra uszító mesterkedésnek.

Mint mindenütt az országban, a mint ennek a háborús sebeit gyógyító országának minden életmennyilvánulásában, úgy a székelyudvarhelyi nagygyűléssel kapcsolatosan is,

jelentkezett a becsületes közönségi érdekeket háttaladó reakció.

Ezúttal ennek a sötét arcvonalnak magyar szárnya mutatkozott be nyíltan és leplezetlenül.

Kurkó Gyárfás, az MNSz országos elnöke nagy politikai beszámolójában megmondotta, hogy a magyar reakció szövetséget kötött a román reakcióval és eszközként vált idegen érdekeknek. Olyan idegen érdekeknek, amelyek nem csak a magyarság, de az egész ország boldogulása ellen próbálnak harcolni. Felszólalásokban is jelentkezett ez a reakciós kísérlet, ám

a magyar egység valószínű volt ereje — mint az egészséges szervezetbe került idegen, mérgező anyagot — közbömbösítette a nagygyűlést ezt a kísérletet.

Rágalmak és hazugságok

Mialatt az ország magyarságának kiküldöttéi a történelmi pillanat jelentőségéhez mért komolysággal tárgyaltak az itélő magyar tömegek sorsáról. Székelyudvarhelyen bizonyos süttőz propaganda folyt. Rágalmak és gyűlölettel esőpöngő hazugságok indultak utnak s ugyan akkor — mint később kiderült — szervezték munkát kezdődött a magyar egység megnyilatkozására ellen.

Vasárnap délelőttre, mintán az országos nagygyűlés az MNSz országos vezetősége által előterjesztett javaslatokat egyhangú lelkesedéssel elfogadta és az új vezetőség — élen Kurkó Gyárfás elnökkel — megválasztotta, nagygyűlést hirdettek, a magyar egység kinyilatkoztatására. Az országos nagygyűlés résztvevői, a jólvégzett munkatudatában, ünnepi istentiszteleteken vettek részt, majd a helyi lakossággal és a környékről felvonult tömegekkel együtt, a sporttelepre vonultak. A népgyűlésre megérkezett a városba Vladescu Racoasa nemzetiségi miniszter is, aki a Groza-kormány üdvözlését és becsületessé kiállításának megnyilatkozását hozta, a népek közötti barátság és együttműködés nagy ügye mellé.

zött a városba Vladescu Racoasa nemzetiségi miniszter is, aki a Groza-kormány üdvözlését és becsületessé kiállításának megnyilatkozását hozta, a népek közötti barátság és együttműködés nagy ügye mellé.

Válasz a kihívásra

Alig kezdődött meg a népgyűlés, amikor erőszakkal birtokba vett egyházi zászlók alatt tömörült kisebb, de szemmel láthatóan gondosan szervezett huligán csoport hatolt a sporttelep területére, ahol reakciós tüntetés kezdődött. A felvonult demokratikus tömeg azonnal választ adott a kihívásra így történt, hogy amit az idegenekkel cimboráló, hazafiaskodó magyar reakció egységbontásnak

szánt, a magyar egység megkapó, hatalmas és minden szónál késebben megmutatkozó kinyilatkoztatással vált. A tömeg nem hátrált a szervezett kisebbség tervszerű támadása elől. Az erőszakra egységben rejlő erejének egyetlen suhintásával felelt és percek alatt kiszorította a nyilas hardokkra és vasgárdista terrorcsoportokra emlegethető gyászritéz-csoportot. Az általános rend olyan gyorsan tért

A külügyminiszterek megegyeztek Trieszt nemzetközivé tételében

A négy nagyhatalom együttesen biztosítja Trieszt önállóságát

PARIS. A külügyminiszterek értekezlete befejező szakaszához érkezett, az öt béke-tervezetet és a békeértekezlet összehívását illetően. Egyhangú vélemény Párisban úgy diplomáciai, mint sajtókörökben, hogy a még nyitva lévő kérdések, Trieszt sorsa, az olasz gyarmatok ügye, a békelárgyűlésokra hivatalos nemzetközi értekezlet összehívása és a német kérdés utolsó tárgyalásokig jutott. Ez az utolsó szakasz még sok megbeszélést és tanácskozást igényel az elvi megállapodás azonban tulajdonképpen már ezeknek vonatkozásában is megtörtént és a végső határozat körvonala kibontakoztak. Trieszt sorsának eldöntését illetően a végső határozat meghozatalának gyorsasága attól függ, mikor válaszol végső állásfoglalásával Nagy-Britannia és az Egyesült Államok. Bidault francia külügyminiszter hét pontból álló áthidaló javaslatára. A Szovjetunió elfogadta tárgyalási alapként az előterjesztett tervezetet. Molotov pedig hangsúlyozta, hogy Trieszt önrendelkezését a Biztonsági Tanácsnak kell garantálnia, a kormányzó kijelölésénél jugoszláv-olasz megállapodást javasol s abban az esetben, ha ez a megállapodás nem történik meg, a négy nagyhatalom jelölje ki a kormányzó személyét.

Francia jelentés a megegyezésről

A párisi tárgyalásokról a francia hírügynökség a következő részleteket jelentette: Trieszt nemzetközivé tételében megegyeztek a négy külügyminiszter. A tárgyalási alap Bidault francia külügyminiszter javaslatára. A

tegnapi ülés délután negyed ötkor kezdődött és este nyolc órakor ért véget. Közben öt óra negyvenperctől hat óra husz percre szünet volt. Az ülés során Byrnes meleg szavakkal járult hozzá a nemzetközivé tételhez, viszont hangsúlyozta, hogy az USA álláspontja szerint a kikötőt Olaszországnak kellett volna ítélni. Ragaszkodott ahhoz az állásponthoz, hogy a megállapodást a békekonferencia hagyja jóvá. Bevin az angol kormány nevében csatlakozott az USA álláspontjához, külön kiemelte azonban kormány álláspontját, hogy a nemzetközi kikötő szabályzatát az UNO-nak kellett volna megszerkesztenie.

Byrnes beszéde

Byrnes beszélt ezután és fennhangosan az USA kormányának álláspontját, hogy Trieszt ellenőrzése az UNO hatáskörébe tartozik és nem a négy nagyhatalomra. Molotov azonnal válaszolt és rámutatott arra, hogy ez az álláspont ellenkezik az angol-szász kormány által előzőleg, az olasz gyarmatok ügyében elfoglalt állásponttal. Bidault ismét áthidaló javaslatot tett, hogy a statútumot terjesszék az UNO elé jóváhagyás végett. Ezt az áthidaló javaslatot a mai ülésen vizsgálják meg.

Az angol rádió szerda reggel jelenté, kiküldött munkatársa különjelentése alapján:

Tegnap este a külügyminiszterek hi-

visza, amilyen gyorsan leszámolnak a rendbontó kísérlettel.

A reakció azonban nem nyugodott be, verésébe és új támadást kísérelt meg, ismét megpróbált behatolni a sporttelepre, a támadást azonban ugyanazzal a gyorsasággal a felháborodás mindent elsöpítő ösztönösével utasították vissza a demokratikus tömegek, mint első ízben. Karhatalmi beavatkozásra nem került sor. A magyarság népi tömegei úgy intézték ezt a huligántámadást, amint azt kellett, a legnagyobb erővel érezték meg a tévelygőkhez intézett politikai felszólítás szavai után, most már tettekkel az elvakultságukban tesztvére támadó ultrasovjetizmussal, hogy elég volt!

Kurkó Gyárfás mellett a tömeg

A támadási kísérletek leszerelése után lépett közbe a közbiztonsági szolgálat helyén álló készültsége, amelynek nem akadt munkája a támadás leszerelése körül.

A rendőrség több őrizetbevételét eszközölt és folytatja a nyomozást a szervezett reakciós támadás minden részletének kiderítésére.

Mert nem kétséges, hogy messzeágazó szálak mozgatják a magyarság legnagyobb ellenségének a széthúzást kéteni próbáló magyar reakciónak támadását. Mialatt ez a munka megkezdődött a népgyűlés folytatódott. Megkapó nyugalommal, méltóságteljesen folyt le a népgyűlés, amelynek során Kurkó Gyárfás, az általános lelkesedéssel újválasztott országos elnök kemény szavakkal bélyegezte meg a merényletet és

ismét hitet tett amellett, hogy a demokratikus magyar tömegek környezetlenül leszámolnak úgy a külső, mint a belső reakció átkos megnyilvánulásával.

Vladescu Racoasa nemzetiségi miniszter szép szavakkal csatlakozott az ünneplő hangulathoz amikor a demokráta Pománia össznépeinek üdvözlését tolmácsolta. Az egységbontás kísérletére minden kétséget kizáró módon nyilatkozott meg a demokráta magyarság összefogása, egységforrása, ereje.

Ez az erő pedig nemcsak minden kiviltről jövő rosszhiszeműséggel vagy ellen-ségeskedéssel veszi fel a kiállítás szellemében a küzdelmet. De kérelmetlen erőnyel lát hozzá saját házatájának megújításához is, a reakciós gaz kiirtásával!

zárólag Trieszt ügyével foglalkoztak. Elvileg mindenestre megegyeztek a nemzetközivé tételben. Most a főkérdés az, hogyan igazgassák a kikötőt. Byrnes azt az álláspontot foglalta el, hogy ennek eldöntésére a külügyminisztereknek nincs felhatalmazása, éppen ezért — szerinte — az alapszabályokat a 21 nemzet békekonferenciájának kell meghatározni. Bevin osztja ezt az álláspontot. Bidault áthidaló javaslatát tárgyalják most. Molotov anélkül, hogy hivatalosan állandólag volt volna tegnap, az értekezlet befejezésekor kijelentette, hogy nem ért egyet ezzel az áthidaló

Ma dönt a futballszövetség a nyári szünet ügyében

Ismertes, hogy az ITA beadvánnyal fordult a futballszövetséghez, amelyben javasolta: július 1 és 31 között a labdarúgószövetség rendelje el a nyári szünetet. Az ITA beadványához több erdélyi és fővárosi egyesület csatlakozott. A nyári szünet ügyében ma este dönt a labdarúgószövetség.

ARADI ÖKÖLVIVŐK ZSILVÖLGYI TÚRÁJA

Ma utazott el az aradi Unirea ökölvívó csapata zsilvölgyi túrájára. Covaci Aurel vezetésével. Az Unirea versenyzői Bellai, Crisan II, Totoc, Chira, Clonca, Déván, Petrozsényben, Lupényban és Vulcanban szerepelnek.

— AZ ATLETIKAI LIGA július 4-én csütörtök délután 5 órakor az OSP városházai irodájában fontos értekezletet tart, melyre ezúton hívja meg Szalay Géza, Onete Emil, Steinfeld Imre, Szalay Sándor, prof. Pop Alexi, Dobos Octavian, Miloš, loc. Dumitru, ing. Șan'lu Petru, d-sora Kaupert vezetőket.

— VASÁRNAP JULIUS 7-én az ITA és CFR atlétikai szakosztályai klubközi versenyt rendeznek az ITA tréning pályáján. Ennek keretében az ITA lányok házbajnokságát is megrendezik.

NORVÉGIA—DÁNIA 2:1 (1:1)
OSLO. A két ország válogatott csapatainak mérkőzését Oslóban játszották le 75 ezer néző előtt. A mérkőzés óriási meglepetésre norvég győzelemmel végződött. A dán válogatott legközelebbi mérkőzését Kopenhágában a svédek ellen, majd a finn válogatottal mérkőzik Bergenben.

NÉMETORSZÁGOT ÉS JAPÁNT KIZÁRTÁK A NEMZETKÖZI USZÓSZÖVETSEGBŐL

LONDON. A Nemzetközi Uszósövetség Londonban tartotta ülését, amelyen Németországot és Japánt kizárták a tagok sorából. Románia, Magyarország, Bulgária, Ausztria, Olaszország és Finnország tagságát meghagyták azzal a feltétellel, hogy a nevezett államok Németországgal és Japánnal nem vehetnek fel sport érintkezést.

Corso Mozi

Telefon 23-64
Előadások 3, 5, 7
Vasárnap 11.30, 3, 5, 7, 9
Ma premier!

Titkos küldetésben

A film szereplői az angol királyi tengerészet tisztjei és legénysége

Petrozsényi KORONA védjegyű

téglabrikketet

azonnal házhoz szállít

minden mennyiségben

ALTMANN EDE, Bul. Reg. Ferdinand 44
Telefon 18.43 2888

A reakció minden mesterkedése ellenére

Erdély népei testvéreknek érzik egymást

A Mezőség több falvában a magyar lakosság együtt ünnepelte a román lakossággal Erdély református püspökét

Június 22 és 24-ike között Vásárhelyi János, Erdély református püspöke látogatási körútja során több magyarlakta mezőségi faluba látogatott el. A püspököt utján a kolozsvári református gyülekezet számos vezető tagja kísérte el. László Dezső esperes, Szász István dr. főgondnok, id. Csiki Sándor, dr. Nagy Géza, dr. Bodor Bertalan és Phol Béla.

Botháza és Berkenyes községekben Vásárhelyi János püspök fel-szentelte az újonnan épült református templomot. Erdemes megemlíteni, hogy mindkét templom felépítéséhez a kolozsvári gyülekezetek különösen a hóstáti gazdatsáadalom jelentős mértékben járultak hozzá, példáját adva a népi összefogás nagy erejének.

A felemelő külsőségek között végbement templomi ünnepségek igazi erdélyi ünneppé alakultak át azért, hogy a püspöki üdvözlésekre nemcsak a hatóságok képviselői jelentek meg, hanem a román egyházak lelkeszei is vezető tagjai és maga a román nép, amely nagy tömegekben vett részt református magyar testvérei ünnepén.

A testvéri együttérzés hasonló

megnyilatkozását váltotta ki a főpásztor utja Magyarszovát, Mőcs és Kályán községekben is. Szóvátton az ottani román birtokos bocsátott fogatot Vásárhelyi püspök rendelkezésére. A hatóságok mindegyike a legnagyobb tisztelettel és előzékenységgel tanúsították, míg a román egyházak képviselői nem csupán a szokásos üdvözlésre szorítkoztak, hanem a templomban is megjelentek s általában magatartásukkal a testvéri megbéklés őszinte óhaját juttatták kifejezésre.

Ugyancsak megkapó volt ezekben a községekben a színpompás ünnepelőbe öltözött magyar népi tömegek együttes jelentkezése a falubeli román lakossággal, amely szeretettel köszöntötte a református püspököt és megindult figyelemmel hallgatta a főpásztor hozzája intézett román nyelvű szavait.

A főpásztori látogatási körút a lelki eredmények mellett azzal a felemelő politikai tapasztalattal járt, hogy Erdély népei testvéreknek érzik egymást s a sovinszta reakció minden mesterkedése ellenére egymás kölcsönös megbecsülésére akarják építeni Erdély jövőjét.

SAVOY MOZI

Telefon 23-22. Előadások 3, 5, 7 és 9.15.
A 9 órai előadás nyitott tetővel.

Mindig szeretni foglak

Főszerepben: ALIDA VALLI

Időjárás kutatás a Szovjetunióban

Régen elmúltak már azok az idők, amikor erre a kérdésre mindenfajta kuruzslás útján igyekeztek válaszolni. Egy angol közmondás szerint „a szükségesség a feltalálás szülőanyja”. Miután az ember az esernyőt és a sárcipőt feltalálta, tudni akarja, hogy milyen gyakran és mikor lesz rá szüksége.

Az a kérdés azonban, hogy lesz-e eső vagy pedig nem, elsősorban nem a városiakat, hanem a földműves lakosságot és a légi forgalmat érdekli. A Szovjetunió Központi Időjárás Kutató Intézetének napi jelentése ezekben a körökben a legfontosabb tudósításnak számít.

Az azonban csak nagyon kevesen tudják, hogyan jönnek létre ezek a jelentések. El sem gondolják, hogy hány ezer tudományos szakember megfeszített munkájának eredménye a vidékenként kiadott napi időjárásjelentés.

Megfigyelő pontok

A Szovjetunió legkülönbözőbb helyein ezernyi megfigyelőpont létesült, amelyek közül sok automatikusan működik. Ezeknek a pontoknak egy része sík földön van elhelyezve. De a 4500 méter magas Pamir-fensíkon, a „világ te-

tejen” is meg kell figyelni az időjárást. Itt mindent elsöprő szelek uralkodnak. Messzi körzetben nem élhet sem ember, sem állat. A megfigyelő azonban négy-öt óra nap másodpercnél pontosabbal megjelenik a műszerekkel, feljegyzi a különböző adatokat és továbbítja azokat központjának.

A Szovjetunió nagyon sok időjárás megfigyelője olyan helyen épült, ahol lehetetlen a készülékek mutatójának leolvasása. Ezekben a helyeken automatizálták a készülékeket úgy, hogy a megfigyelőnek csak az önműködő úton papírra jegyzett adatokat kell leolvasnia. Az időjárásjelzők automatizálása óriási tudományos teljesítmény s a Szovjetunióban, még hozzá a Honvédő Házbori idején, oldották meg először. Jelenleg egész sereg tudományos expedíció van úton, amelyek hasonló automatikus időjárásjelzőket szerelnek fel az Ohotszki-tenger szigetétől kezdve a Kara-Kum homokszáligig s az Északi Sarkvidéktől a Pamir-fensíkgig.

Hogyan derítik fel a sztratoszférát

Az időjárásjelző készüléktől azonban még messzi út vezet a napi időjárásjelentésig. Mindenekelőtt nem elég a

magaslatok időjárásviszonyainak állapítása, mint azt korábban gondolták. Ezért a szovjetföld különböző pontjain körülbelül ezer alfköldi megfigyelő állomást létesítettek. Ehhez járulnak a légköri megfigyelések repülőgépről vagy léggömbökről, amelyek 11—12 kilométer magasságig ellenőrzik a levegő hőfokát, légnomást, a nedvességét, stb. De még ez sem bizonyult elegendőnek. A pontos meghatározás érdekében azt is tudni kell, ami a sztratoszférában történik. Ebből a célból önműködő sztratoszférafelderítő készüléket szerkesztettek, amelyeket kis léggömbök emelnek a magasba s amelyek különböző magasságból egy elmes szerkezet segítségével, önműködő rádiókészülékkel közlik a légnomást, a hőfokot, a levegő nedvességét és más légköri jelenségeket

Időjárás tudományos alapon

Az egyre újabb megfigyelések útján a tudósok hatalmas anyaghalmozatra tehetnek szert, amelyek lehetővé tették a legbonyolultabb légköri jelenségek törvényszerűségének felfedését. Más szavakkal lehetővé vált az időjárásról vonatkozóan tudományosan megalapozott véleményt alkotni.

A moszkvai Központi Időjárás Kutató Intézet két jeles tudományos munkatársa — Pogoszjan és Tabarovszkij — beható tanulmányok során olyan módszert dolgozott ki, amelyek segítségével rövid időre szóló időjárásjelentéseket lehet kidolgozni. Ezeknek a prognózisoknak helyességét hosszú idők gyakorlatla bizonyítja.

Ugyanilyen eredményesnek bizonyult a hosszabb időre szóló időjárásjelentés. Ezen a téren Pavag professzor szerzett nagy érdemeket. Az ő módszere alapján minden nap öt napra szóló időjárásjelentést adnak ki. Így, ha valaki a Szovjetunióban azt kérdezi, hogy milyen idő lesz holnap, csak a rádiót kell bekapcsolnia és néhány perccel ejtél után pontos választ kap. Sz. I.

Rendszeres autobuszi járat Arad-Nagyvárad és vissza

Indulás Aradról: d. u. 2 óra 30 perckor
Indulás Nagyváradról: reggel 5 órakor
Jegyek Aradon: RECLAMA hirdetőirodában, Str. Eminescu 4 szám, Telefon 17-11
2896

Fiatal lapárusítókat

igen nagy jövedelemmel felvesz a „Jövő” kiadóhivatala

Forum mozi

Telefon 20—10.
Előadások 3, 4.30, 6, 7.30 és 9-kor.
Ma kiemelkedő zenés magyar világfilm. Verdi, Beethoven, Liszt, Chaikowsky, Bach zenéjével.

Vihar után

Főszerepben Uray Tivadar, Fényes Alice

Asszonyok! Lányok! csütörtökön, július 4-én délután 4 órakor mindenki a Kulturpalotában legyen a Romániai Nők Demokrata Szövetségének nagygyűlésén

Toscanini tévedett

Irta: SZANTÓ GYÖRGY.

Az egész szabadságszerető emberiség, minden igaz művésza tapsolt Toscaninnek, a világhírű karmesternek akkor, amikor a Jovinezzo elidírítást megtagadta és a Duce fasizmusa elől önkéntes száműzetésbe ment. Milánó népe a német járóm alól történt felszabadítása első napján imádott mesterét követelte.

Toscaninit akarjuk! - harsogta a százezres tüntető tömeg. Jöjjen vissza hozzánk a maestro!

Ő volt Milánó lelke, a Scala szíve, ezt jelentette a tömeg hangja. De még többet is ennél. Hogy a muzsika Itália lelke. Nem véletlen, hogy ez az ország a leghangosabb hangok szülőföldje, a hangszerek és zenéi műfajok szülőháza. Hiszen itt születtek Amati, Guarneri, Stradivari, Bergonzi, Guadagnani hegedűi, gordonkái, brácsái, viola digumbái. Itt alkotta meg Monteverdi az első operát, Palestrina az első zenei művet, Vivaldi az első concerto grossot, Scarlatti az első szonátát, itt hangzott el az első barcarolla és madrigál, az első szimfonia és oratórium, itt buzogtak a zene ősferrásából végnélkül Verdi és Puccini fenséges melodíái, itt ejtette először tüdőlelte hallgatóságát a hegédi boszorkánymestere, Paganini és itt esendült a legszebb emberi hang, Caruso tenorja.

Toscanini, minden idők legnagyobb karmestere csak a hangok és melodíák s mágius őserdejében született. A vezénylőpálca eme zsenije olyan életet önt a halott szerzők partitúráiba, mint élő szellem. Olyan zenei stílust reprezentál százhusztalig zenekarának legteljesebb érvényesítésével, amely csodálatos összhangja a klasszikus egyszerűségnek és a romantikus dinamikának. Méltán mondhatni, hogy az európai zene az ő lelkesítésén ért el csúcspontját. És ez a nagy művész nagy embernek is mutatkozott, amikor világnézetét elvetve el tudta hagyni azt, ami neki a legkedvesebb: imádott hazáját.

Most, ahogyan hazatérhetett, újabb politikai gesztusról adnak hírt a rádióállomások. Toscanini egy drámai hangú telefonbeszélgetésben tanácsot adott londoni, párisi és amerikai vendégszerelvények, tiltakozásul az olasz-francia határkínáztatások ellen. Egy újabb rádiójelentés pedig arról ad hírt, hogy Aragón, a híres francia író a maga és íróársai részében tiltakozik Toscanini eme politikai tüntetése ellen.

Kétségtelen, hogy ezáltal Aragónnak van igaza. A nagy karmester, aki zenekarának vezénylése közben és emberi magatartásában még csakhamar kövelett el hibát, az egyszerű tévedése esett. Mert, amint minden művész kötelessége, hogy megvédje ne csak művészi, de emberileg is dokumentálja, úgy méltatlanul jár el, ha belsőkeveri művészetének ajándékosztásába a napi politikát.

Toscanini ellévedt a napipolitika labirintusában és hazafi helyett szociálistává vált. Elfelejtette, hogy az olasz hadsereg éppen ezekről a független határokról támadta hátba a franciákat ugyanakkor, amikor az egész francia hadseregnek ráadásul lett volna a germánok szörnyű támadása idején a Maginot vonal. És hogy nagyrészt éppen ezeknek a stratégiai fontos határpontoknak a megszerzése idején a francia tranéját és ezzel talán az egész európai kontinens tranéját.

Az áldatlan határkérdések még a politikai és állampártiak gyakorlati karmesterei pártját is unoztatlan zavarba hozták és a legnagyobb bizonytalanságok okozói az anyanyelvénél és csak harsogó lakosságától tartó békeszimfoniának. Toscanini, a művész sokat tanulhatna a történelmi Groza Pétertől.

Augusztus folyamán Moszkvában kerül sor az új szovjet-román gazdasági egyezmény megkötésére

BUKAREST. A szovjet-román gazdasági és kereskedelmi egyezményeket 1945 május 8-án írták alá s mivel azok hatálya csak egy évre terjedt ki, az elmúlt hónapban az egyezmények lejártak. A két érdekelt kormány között megállapodás jött létre, hogy az egyezményeket ideiglenesen meghosszabbítják mindaddig, amíg az új egyezményeket tárgyalják és aláírják.

A szakminiszteriumok most foglalkoznak az új gazdasági szerződések előkészítésének munkáival és az adaggyűjtéssel. A „Scanteia” értesítése szerint a két kormány között a tárgyalások augusztus hó folyamán kezdődnek meg Moszkvában.

Az ekonomátok részére történő szállítások illetékmentesek

Meghatározta a kormány az ekonomátok részére leszállított áruk árát

BUKAREST. A Hivatalos Lapban megjelent az a rendelet, amely az ekonomátok részére történő áruszállításokat mentesíti az illetékek alól és azokat tekintélyes adómentességben részesíti. A gyárak az alábbi árakon kötelesek az árukat az ekonomátok részére szállítani:

Cserzett boxbőr lábja 9628 lej, talpbőr 20.000 kilója, munkásbakancs 100.000 lej, ruhaszövet (40 százalékos gyapjú) métere

24.667 lej, ruhaszövet métere 31.546 lej, női ruhaszövet métere 10.232 lej, vegyes női ruhaszövet métere 11.510 lej, loden kabátzövet métere 38.837 lej, kristálycukor kilója 2495 lej, kockacukor 2689 lej, kétszer finomított kristálycukor 2592 lej, angol cukor 2689 lej, napraforgóolaj kilója 9357 lej, belsőföldi rizs kilója 4740 lej.

Varsó körzetében a kormányálláspont győzött a népszavazáson

LONDON. A lengyel népszavazáson, amikor is a következő kérdésekről döntöttek: 1) a kétkamarás törvényhozási rendszer átalakítása a szenátus megszüntetésével, 2) az iparvállalatok államosítása és 3) az ország nyugati határainak jóváhagyása, - angol és amerikai újságírók is résztvettek. Külföldre érkezett sajtójelentések szerint a népszavazás teljes rendben és a szabad

ságjogok tiszteletben tartásával folyna. Kedd reggel jelentette az angol rádió hírszolgálat, hogy a varsói körzetben a kormányjavaslatok, vagyis a kormány által a népszavazás kérdései ügyében elfoglalt álláspont, nagy többséget kapott. A szenátus megszüntetése, az iparvállalatok államosítása és a nyugati határok megállapítása nagy többséget kapott.

A letartóztatott vezetők szabadlábra helyezését követeli a Zsidó Nemzeti Tanács

Az egyik ellenállási csoport muniációs raktárát leplezték le Haifa mellett az angol hatóságok

LONDON. Az angol munkáspárt több képviselőjének mozgalmára válaszul, Attlee miniszterelnök tegnap foglalkozott az alsóházban Nagybritánia palesztinai politikájával és a legtöbb alkalmazott rendészeti intézkedésekkel, amelyeknek során az angol katonai hatóságok letartóztatták a Jewish Agency vezetőjét azon a címen, hogy a zsidóság eme központi irányító szerve összeköttetésben állott a földalatti mozgalommal. Attlee a szocialista képviselők birálatára kijelentette, hogy a kormány nem kívánja megakadályozni a Jewish Agency munkáját, de nem enged erőszakos nyomasztást és nem tűri az erőszak alkalmazását. Jellemző, hogy Attlee beszédét a konzervatív lapok dicsérik, míg a liberális és munkáspár-

ti sajtó több-kevésbé erőlesen bírálja.

Londonban minisztertanács volt a palesztinai eseményekkel kapcsolatban, Montgomery tábornagy, a birodalmi vezérkar új főnökének részvételével, aki mint ismeretes épp a közelgő utazta be a Központba.

Palesztinában a rendőrség teljes készséggel áll a katonai hatalommal karöltve igyekszik a hatóságok intézkedéseinek érvényesítésére. Haifa mellett nagy muniációs raktárát fedezték fel, ahol az egyik zsidó ellenállási csoport fegyverraktára volt. Ezen kívül további tizenöt fegyverraktár leplezését hajtott végre a rendőrség. Haifa mellett ismét kivándorlókat szállító hajót fogtak el, amelyeknek utasai

a politikustól, aki korábban messze meg-előző élelétással mondotta ki és a gyakorlatba is át szeretné vinni a határok spiritualizálását. És sokat tanulhatna egy legutóbb megjelent könyvből, melyről Einstein és Thomas Mann azt állítják, hogy korszakalkotó, éppen ezért annyit példányban és nyelven kellens terjesztetni, mint a bibliát. A könyv címe: Az örök béke. Egy Rissz nevű amerikai közgazdász és szociológus azt

mutatja ki benne, hogy az atombombakísérletek idején, hogy az örök béke nem vágyálom és utópia, hanem az emberi társadalom fejlődésének legközelebbi korszaka. Ha ugyanis a most felszámolt Népszövetség és az Egyesült Nemzetek Szövetsége után megalakul a világparlament, amely a földgömb nyolcvan nemzetállama szuverenitásának megszüntetője lesz, a határkérdések nem fogják többé veszélyeztetni a

az angol hatóságok engedélye nélkül akartak partralepni. Legújabb palesztinai jelentés szerint a Zsidó Nemzeti Tanács polgári engedetlenséget hirdet a zsidó lakosság számára, ha a letartóztatott zsidó vezetőket nem bocsátják azonnal szabadon és nem szüntetik be haladéktalanul a zionista ellenes intézkedéseket, amelyek valósággal rendszerré fejlődtek már az angol hatóságok kezében.

A globális adóvallomások benyújtásának határidejét augusztus elsejéig meghosszabbították

Az aradi pénzügyigazgatásához rendelt érkezett, amely szerint augusztus elsejéig be lehet nyújtani a globális adóvallomásokat. Globális adóvallomásra kötelezett mindenki, aki bármilyen jövedelemmel rendelkezik, de kötelesek vallomást tenni azok is, akiknek semmilyen jövedelmük nincs. A vallomások benyújtásának végleges határideje augusztus elseje. Akik ez ideig nem nyújtották be adóvallomásaikat, a rendelet szerint megbíróságolják. Részletes felvilágosítást nyújt a BIRAD. iroda, Bul. Regina Maria 10 szám alatt. Ugyanott a globális adóvallomáshoz szükséges nyomtatványok átvehetők.

A NEPSZINHÁZ HEFTI MŰSORA

Szerdán és minden este 6 órakor, Szombaton fél 6 órakor, vasárnap 3 és 6 órakor: Csárdáskirálynő, Kálmán Imre világhírű operettje.

Vasárnap délelőtt 11 órakor (3000, 2000 és 1500 lejes helyárakkal): Becskerek menyecske, vídám slágeroperett.

FIGYELEM! Augusztus 4-én a színház néptáncpélya a Tündérkertben.

ARO Telefon 24-45

Holnap, csütörtökön rendkívüli bemutató először Aradon

HITLER ADOLF

Az én hercom... Az én bűnöm... MEIN KAMPF után

URANIA

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Ma dupla műsor

Egy tízkes úgynök harca a gonosztevőkkel

- 1. A száguldó lovas
- 2. Mickey Mouse kalandjai

békét. Mondják, hogy a művészek a jövő szociográfjai. Amit Groza Péter, a politikus és államférfi, Rissz, a nemzetgazdász és szociológus meg látott, azt Toscanininek, a művészek fokozott mértékben meg kellett volna látnia. Határkérdések miatt nem foszthatja meg a szabadságszerető népet a művészet isteni adományaitól, mert akkor a múltba néz és nem a jövő felé tekint.

Büntetést a faji megkülönböztetésért! Világbékét akarunk!

Hirek

Arad, 1946 július 4. szerda

Szolgálatos gyógyszerlárok: Reiner (Mária királyné-út 25), és Berger (Calea Sa-
gama).

— AZ ESPERANTO. NAGYVÁRADON. Nagyváradról jelentük: Nagyvárad alpolgármesterének, Ványa Demeternek kezdeményezésére az ARLUS helyiségében élénk esperanto mozgalom indult meg. Ványa alpolgármester régi lelkes híve az Esperantonak és már a múltban több Esperanto tanfolyamot sikerrel vezetett. Kultúrharcos egyéniségére jellemző, hogy javaslatára Nagyváradon két utcát neveztek el a mozgalomról, melyek közül az egyik Dr. Zamenhof, a másik Esperanto nevet viseli. Az emberek milliói ma már egységes érintkező nyelvet kívánnak, mert eddig a kölcsönös megértés áldását nélkülözték. De a világbéke szempontjából is nagyon fontos a semleges Esperanto nemzetközi nyelv ismerete.

Naponta frissen pörkölt
l-a kávé
Atlantica
kávéüzletben. Telefon 31-92

— MEGJELENT A ROMÁNIAI KISIPAROSOK SZAKLAPJÁNAK ELSŐ SZÁMA. Néhány nappal ezelőtt jelent meg Bukaresztben „Iparosok Lapja” címen a Romániai Kisiparosok Országos Központi Szövetségének magyar nyelvű hetilapja. A négy oldalas szép kiállítású tartalmas újság bizonyára hasznos sajtóorgánuma lesz a magyar iparos társadalomnak. A lap előfizetési ára kisiparosoknak 15 ezer lej, vállalatoknak és szakszervezeteknek 30 ezer lej, hatóságoknak 50 ezer lej évenként.

— ARADVÁROS RENDELKEZÉSE A GYALOGJÁRÓK KÖTELEZŐ LOCSOLÁSÁRÓL. A város adminisztratív szolgálata ezúton is közli a háztulajdonosokkal, a házigazdónokkal, házfelügyelőkkel, hogy a nyár folyamán a járdák seprésének reggel hat óra előtt kell megtörténnie. A seprés előtt pormentesítés céljából szükséges a járdák locsolása. Felkérjük a város lakosságát, hogy a személtulajdonosok kocsik személtulajdonosok csengőjelzésére nyomban kifizessék a felgyülemlett szemetet a kocsihoz, mert amennyiben ez a személyzet hosszabb ideig várakozik, nem képes a napi kiosztott munkáját elvégezni.

— VÁSÁRNAP ÉS HÉTFŐ DELUTÁN MAGASSZINŰ MŰSOROS ELŐADÁST RENDEZETT AZ MNSZ ELSŐ KERÜLETE AZ ARADI 13. SZÁMÚ ELEMENTI ISKOLA KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL. A Minorita Kultúrház mindkét alkalommal megtelt érdeklődő közönséggel, amely nagy tetszéssel nézte végig az iskolás gyermekek figyelemreméltó teljesítményeit. A műsort Acsay Rozália tanítónő határozott megnyitóbeszéde vezette be, majd az első, második, harmadik és negyedik osztály növendékei népdalokat énekeltek szép sikerrel. Nagyon kedves volt szavaltával Gombos László második elemista vidám hatást keltett a „Nótás Katica” dráma játéka, amit az első és második osztály növendékei adtak elő. Kadinszky Panni, Matusik Olga és Szepesi Ági nagyon ügyesen táncoltak román táncot, majd a „Mekranos Jutka” című színdarabban Virág Évával és az Álomország” mesejáték kerület színe a közönség általános tetszése mellett. A szép műsort az első és második osztályosok kintinben betanult magyar tánc fejezte be. A közönség lelkesen ünnepelte a kis szereplőket akik valóban kedves és szép előadásokat nyújtottak.

Aradon át utazik Párisba Constantinescu lasi propagandaügyi miniszter

Ralea szépművészeti miniszter Aradon tart előadást

Tegnap értesítették Arad város vezetőit, hogy szerdán reggel Temesvár felől Aradra érkezik Ralea szépművészeti miniszter, aki előadást fog tartani. Ugyancsak tegnap értesítették a vá-

rosvezetőket, hogy szerdán délelőtt 10 és 11 óra között repülőgépen átutazik Constantinescu-lasi propagandaügyi miniszter. Constantinescu-lasi nagyobb kísérettel Párisba utazik és átutazóban

csak addig tartózkodik az aradi repülőállomáson, amíg a gép üzemanyagot vesz fel. A város részéről Ioanas alpolgármester fogadja a minisztert és kíséretét.

Fénykép az igazságkeresés szolgálatában

Mi történt? 1944 augusztus 23 előtt és után

A fénykép hű barátja az emberi igazságkeresésnek. A történelem legnagyobb gonoszait nyelte el az idő mindaddig, amíg a fényképezőgép nem sorakozott találmányaink közé. Ma már azonban itt van közöttünk és népek sorsát épügi megőröki, mint az egyén életét. A hitlerizmus és a vele szövetséget szolgarendszerek sem mútlak el annélkül, hogy véresen komoly tanulságként ne maradtak volna meg ebből az időből a fényképfelvételek.

Románia történelmének legszomorúbb időszakáról, az Antonescu rendszer gáztetteiről mutat be értékes fényképanyagot a Szaktanács helyiségében megnyílt fotóriport-kállítás. A kiállítás a fénykép igazí rendelkezését megfelelő módon kidomborítja. Nem csak történelmi aktusok nagyszerű jeleneteit hivatott megörökíteni a fényképezőgép lenszéje, hanem elsősorban a társadalom keresztmetszetét, amely mindennél meggyőzőbben beszél egy leltt korszak

igazságtalanságairól. Az aradi fotóriport-kiállítás a diktatúra idején elszenvedett társadalmi jogfosztásokról, a széles néptömegek nyomoráról ad megrázó képet.

A mindennapi élet történelme tárul elénk, munkálakások nyomora, szerencsétlen éhezők élete, gyilkosságok, üldözések formájában. Ezzel a sötét, beárnyékolt korszakkal alkot szöges elentétet mindaz, ami 1944 augusztus 23 óta történt. A felszabadult tömegek lelkes önfeláldozó harcot folytatnak, hogy eltüntessék a fasizta bestia lábnyomait. A romániai demokrácia újjáépítő munkássága szilárd következetességgel halad kijelölt útján, amelyről semmiféle reakciós aknamunka sem térítheti el.

Ezekről a sorsdöntő, izgalmas évekről közöl színes, jól összeállított fényképriportot az aradi fotókiállítás, amelyet mindenkinek meg kell tekintenie, aki összegezni akarja a kor élményanyagát.

Magyar ifjak műsoros nagygyűlése

A Magyar Népi Szövetség keretén belül működő ifjak lendületesen támogatják a demokrácia munkáját, erről tanúskodik az alábbi felhívás:

Magyar ifjak! Magyar lányok!

Három hónapja folyik ifjúsági munka a Magyar Népi Szövetség keretében. E rövid idő alatt az ifjúság tanúbizonyosságát adta munkakedvének és meg nem alkuvó harcának, melyet a magyarság a teljes egyenjoguságért folytat. Ez a három hónap csak a munka bevezetése volt. Feladatunk a magyar ifjúság

teljes egységének megteremtése, hogy eredményesen tudjunk harcolni az ifjúság politikai, kulturális és gazdasági érdekeiért.

Az aradi magyar ifjúság vasárnap, 7-én délután 4 órakor a kultúrpalota nagyszobájában műsorral egybekötött nagygyűlést tart, hogy egyben a három hónap tanulságait lezárva végleges vezetőséget válasszon. Minden magyar ifjú és magyar lány legyen ott és támogatja a magyar ifjúság célkitűzéseit. Az ifjúsági bizottság

— AZ MNSZ NŐI SZERVEZETÉNEK VEZETŐSÉGE EZUTON KÖZLI, hogy a Minorita Kultúrházban tervezett mai előadás egy heti halasztást szenved. Az előadást a jövő hét szerdáján feltétlenül megtartják.

— A RÉGI ESPERANTISTÁK TÁRSASÁGA minden szerdán délután hat órakor összejövetelt tart a Magántisztviselők Szakszervezetének Horia ucca 2 szám alatti helyiségében. Ugy a régi eszmetársakat, mint minden érdeklődőt szívesen lát.

— A HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK Szakszervezete közli, hogy július 4-én délután 5 órakor saját helyiségében nagygyűlést tart.

— HALÁLOZÁS. Özv. Erdős Pálné, született Hantschel Paula váratlanul elhunyt. Temetése július 4-én, csütörtökön délután fél 6 órakor lesz a Felsőtemető halottasházában. (Minden külön értesítés helyett) ECONOMATUL MESERIASILOR No. 1 felhívja mindazokat a munkaadókat, akik alkalmazottaik részére fizetési jegyzeteket 5 napon belül 100 lejért 10.000 lejt iródnakban befizetni szíveskedjenek. A fizetési beérkezésekor a befizetés sorrendjében szolgálatuk-ki. 2890

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bulev. Regina Maria 13. PRESA DEMOCRATA

Álomkeringő

Megint egy kastély. Megint egy örökös ötszázholdas birtok. Az Aradra importált horthy-filmekből azt gondolná az ember, hogy a nagybirtokok korát éljük. Romániában, az új, demokráta Magyarországon és szerte a felszabadult Európában a népi tömegek a feudalizmus maradványai ellen harcolnak. Az aradi mozibájos közönség ugyanekkor könnyen abba a tévedésbe eshet, hogy semmi sem olyan hasznos és időszerű, mint a nagybirtok intézménye és ma minden uccasarkon grófi kastélyt és ezerholdas birtokot osztogatnak. A keret majdnem minden esetben a pompás uradalom és a hajlongó cselédség és itt a keretben van a hangsúly. Mert hiszen a történet?.. Álomkeringő. Ezzel minden elmondottunk. Az álomkeringők veszedelmes álomba ringatják a jóhiszemű közönséget. Mi azonban fölébredtünk az ezeréves grófi uralom álomából. Új filmet, új művészi élményt akarunk. Elég volt az álomkeringőkből. (F. B.)

Apróhirdetés

- SZÖVŐSZEK bérbeadó. Str. Nicu Stojare 17-b szám. 7009
- VASALÓ, szabásasztal, pangli és vállfák eladó. Cim a kiadóban. 7022
- EGYDULALLO növel fürdőre mennek. Cimeket a kiadóba kérek. 7013
- JÉGSZEKRÉNYT megvételre keres Banca de Credit Roman kantinja. 7015
- MAGÁNHÁZ azonnal elfoglalható két egyszobás lakással eladó. Mosotzytelep. Sft. Ionica 13. 7021
- NYOLCAS, KILENCES SELYEM MALOMSZITAT VESZEK akár használt, de jó állapotban. Cim: Pavel Aurel, Episcopul Radu 7.
- KÉT használt paplan eladó. Str. Oncu 1. Reggel 8-10.ig. 7028
- FIKOS hencserek eladó. Bul. Regele Ferdinand 65, udvarban, Weiszné. 7929
- ELADÓ egy darab 320 cm. öntöttvas esztergapad állvány, egy darab levegőkompresszor dugópasztolya, Cantacuzino 31. 7030
- SZÁKKÉPZETT molnári keresek paraszmalomba. Cim: Arad, Str. Marasesti 40. 7024
- KÖZPONTBAN üzlethelyiség átadó. Cim Reclamaban, Str. Eminescu 4. 7023
- AUTÓGUMIK külföldi mérésben javítható állapotban eladó. Megtekinthető reggel 8-9 és délután 6-7 között. Cim a kiadóban. 7027
- AKÁC szállókaró, 7 sukos (220 cm.) nagyobb mennyiségben eladó. Érdeklődni Lidelit Károlynál Lippa. 7034
- MÜKÖSZÖRÜS műhely sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 6935
- MOTORKERÉKPÁROK karbantartását hajdij ellenében vállaljuk. „Motoreta”. Episcopul Radu 19. 7032
- HÁZVEZETŐNŐL betegápolói, társalkodói állást keres a háztartás minden ágában jártas intelligens urinó. Cimeket „Megbíráható” feligére a kiadóba. 7034
- KIHORDÓ felvették a „Lux” szikvizetárban. Baritiu u. 17. 7035
- SZOBAKONYHAS lakást keresek Mosoczi-telven, Timikalakán, vagy a villamosállomás környékén. Cimeket a kiadóba kérek. 7039
- SZOPTATOS adót keresek Temesvárra. Cim Mignon cukorkaüzlet. 7036
- LŐSZÖRMATRAC, 3 részes, alig használt. Felfüggesztett állapotban. olcsón eladó. Megtekinthető Cantacuzino ucca 8. Kalmárnál. 7034
- NAGY infalmat kap, aki „Lulu” nevű fekete foxi kutyámat hazahozza, vagy nyomára vezet. Pusu Sirianu 29. 7037

MENYASSZONYI ÉS GYERMEK-FELVÉTELEK JÓL SIKERÜLNEK
Fotó Stern-nél
Bratiannu 13. Telefon 30-57. 248
Megérkezett a híres

Royal Moxi
Telefon 19-33
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor a kertben. Vasárnap 11 30-kor matiné. Ma a vígjátékok vígjátéka! CARL LAMAC rendezői mesterműve

A csodarepülő
Hihetetlen bravurok, esetlen kalandok és zenés mókák